

AINEVALDKOND „SOTSIAALAINED“**Ajalugu 6. klass****Nädalatundide arv 2**

Õpisisu	<p>Muinasaeeg ja vanaaeeg</p> <p>I teema: Muinasaeeg Muinas- ja vanaaja periodiseerimine. Muinasaja arengujärgude üldiseloomustus: kiviaja inimese tegevusalad, põlluharimise algus, loomade kodustamine, käsitöö areng, metallide kasutusele võtmine. Eesti muinasaja üldiseloomustus, Pulli, Kunda. Muinasaegsed mälestised – kalmed ja asulakohad – ning arheoloogilised leiud. Kodukoha inimasustus muinasajal.</p> <p>II teema: Vanad Idamaad: Vanaaja sisu ja üldiseloomustus: ajalised piirid, looduslikud olud. Vana-Egiptuse riigikorraldus, eluolu, religioon, kultuurisaavutused. Vaaraod Thutmosis III, Ramses II, Tutanhamon. Mesopotaamia, sumerite linnriigid, leiutised (ratas, potikeder), Hammurabi seadused, eluolu, religioon, kultuurisaavutused. Iisraeli ja Juuda riik, ainujumala usk, Vana Testament, kümme käsku.</p> <p>III teema: Vana-Kreeka Vanim kõrgkultuur Euroopas. Kreeka loodus ja rahvastik, Kreet ja Mükene kultuur. Kreeka linnriigid. Ühiskonnakorraldus ja kasvatus Ateenas ning Spartas. Linnriikide nõrgenemine ja alistamine Makedooniale. Aleksander Suure sõjaretk ning maailmariigi tekkimine. Vana-Kreeka kultuur ja religioon, eluolu ja mütoloogia. Olümpiamängud. Homerose kangelaseepika, ajalookirjutus, teater, kunst, arhitektuur, skulptuur, vaasimaal. Vana-Kreeka kultuuri tähtsus.</p> <p>IV teema: Vana-Rooma Rooma riigi tekkimine, looduslikud olud, kuningad. Rooma Vabariigi algus ja ühiskondlik korraldus. Rooma võimu laienemine Vahemere maades. Hannibal, Caesar, vabariigi lõpp. Rooma keisririigi ühiskondlik korraldus. Augustus, Rooma impeerium ja selle lõhenemine. Vana-Rooma kultuur, kunst ja arhitektuur, rahvas ja eluolu, avalikud mängud. Ristiusu teke, Uus Testamen</p>
Õpitulemus	<p>I teema: Muinasaeeg Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kirjeldab muinasaja inimese eluviisi ja tegevusalasid; 2. näitab kaardil ning põhjendab, miks ja mis piirkondades sai alguse põlluharimine; 3. teab, mis muudatusi ühiskonnaelus tõi kaasa metallide kasutusele võtmine; 4. seletab ja kasutab kontekstis mõisteid kiviaeg, pronksiaeg, rauaaeg, varanduslik ebavõrdsus, sugukond, hõim; 5. teab ning näitab kaardil Eesti ja kodukoha esimesi inimasustusalasid. <p>II teema: Vanad Idamaad Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. selgitab, miks, kus ja millal tekkisid vanaaja kõrgkultuurid, ning näitab kaardil Egiptust ja Mesopotaamiat; 2. kirjeldab vanaaja elulaadi ja religiooni Egiptuse, Mesopotaamia või Juuda riigi näitel; 3. tunneb vanaaja kultuuri- ja teadussaavutusi: meditsiin, matemaatika, astronoomia, kirjandus, kujutav kunst, Egiptuse püramiidid ja Babülioni

	<p>rippaiad; teab, et esimesed kirjasüsteemid olid kiilkiri ja hieroglüüfkiri;</p> <p>4. seletab mõisteid linnriik, vaarao, muumia, sfinks, tempel, püramiid, preester, Vana Testament.</p> <p>III teema: Vana-Kreeka</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. näitab kaardil Kreetat, Kreekat, Balkani poolsaart, Ateenat ja Spartat; 2. teab, et Vana-Kreeka tsivilisatsioon sai alguse Kreetat-Mükeene kultuurist; 3. kirjeldab Vana-Kreeka kultuuri ja eluolu iseloomulikke jooni järgmistes valdkondades: kirjandus, teater, religioon, kunst, sport; 4. võrdleb Vana-Kreeka ühiskonnakorraldust Ateena ja Sparta näitel; 5. seletab ja kasutab kontekstis mõisteid polis, rahvakoosolek, akropol, agoraa, türann, aristokraatia, demokraatia, kodanik, ori, eepos, olümpiamängud, teater, tragöödia, komöödia, skulptuur, Trooja sõda, hellenid, tähestik. 6. näitab kaardil Apenniini poolsaart, Vahemerd, Kartaagot, Roomat, Konstantinoopolit, Ida-Roomat ja Lääne-Roomat; 7. teab Rooma riigi tekkelugu ning oskab tingmärkidest juhindudes näidata kaardil Rooma riigi territooriumi ja selle laienemist; 8. iseloomustab eluolu ja kultuuri Rooma riigis; 9. seletab ja kasutab kontekstis mõisteid: vabariik, foorum, kapitolium, Colosseum, patriits, plebei, konsul, senat, rahvatribuun, orjandus, amfiteater, gladiaator, leegion, kodusõda, kristlus, piibel, provints, Ida-Rooma, Lääne-Rooma, Kartaago, Konstantinoopol, ladina keel,
--	--